

การพัฒนาความสามารถในการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ
โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
Development of Thinking Ability and English Learning
Achievement Using Project-Based Learning Activity
of Prathom Suksa 2 Students

ผู้วิจัย นางสาวภัค ชูประยูร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้

Researcher : Mrs. Saovapak Chuprayoon; Thesis Advisor : (1) Asst. Prof. Dr. Prayoon Boonchai

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเรณูวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิชาภาษาอังกฤษ 2) แบบทดสอบความสามารถในการคิด 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานวิชาภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบทดสอบค่าที (t-test ชนิด Dependent samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความสามารถในการด้านการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to compare thinking ability of Prathom Suksa 2 students before and after using learning activity, 2) to compare English learning achievement of Prathom Suksa 2 students before and after using Project-Based learning activity and 3) to investigate satisfaction after using Project-Based learning activity. The subjects of this study were 29 Prathom Suksa 2 students in the first semester of the academic year 2010, at Renuvittayakarn School, under the office of Nakhon Phanom Educational Service Area 1, selected by cluster Random Sampling Technique. The instruments used in this research were : 1) a lesson plan based on Project-Based learning, 2) a thinking ability test, 3) an English learning achievement test and 4) a satisfaction assessment form. The data were analyzed by means of arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

The results of this research revealed that:

1. The posttest average score of thinking ability of the students learning through the Project-Based learning activity was higher than that of their pretest at the .01 level of significance.
2. The posttest average score of English learning achievement of the students learning through the Project-Based learning activity was higher than that of their pretest at the .01 level of significance.
3. The average score of satisfaction of the students' learning through the Project-Based learning was at the high level.

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 หมวดที่ 4 มาตรา 22-24 ได้กล่าวถึงแนวทางในการจัดการศึกษาที่ยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในยุคแห่งเทคโนโลยีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4) ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และ

มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 220)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุดต่อพื้นฐานการศึกษา ถ้าครูรู้จักเลือกวิธีสอนที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของวิชา รู้จักค้นหาเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็จะสามารถช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในอนาคตก็จะมีประสิทธิภาพมากกว่าที่ผ่านมาแล้วในอดีตและที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540) จากงานวิจัยของ สุรางค์ ประเทศ (2540, หน้า 3) ที่ทำการสำรวจปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าปัญหาของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษคือ นักเรียนรู้สึกอายไม่กล้าแสดงออกและไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนไม่สามารถพูดสนทนาโต้ตอบได้ในสถานการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดี ไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษเพราะเห็นว่าเป็นภาษาที่ยากและน่าเบื่อทำให้นักเรียนเกิดความวิตกกังวลในการเรียน ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษทำให้นักเรียนประสบความล้มเหลวในระดับสูง ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ของนักเรียนระดับชั้นดังกล่าว เป็นปัญหาพื้นฐานนำไปสู่ปัญหาในระดับชั้นที่สูงขึ้นต่อไป ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่เป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเรณูวิทยาคาร อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม พบว่าจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น พบว่า ระดับคะแนนความรู้ภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 38.02 และระดับคะแนนทักษะกระบวนการทางภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 43.99 ซึ่งอยู่ในระดับ เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนตั้งไว้ (งานวัดผลประเมินผลการศึกษา โรงเรียนเรณูวิทยาคาร, 2552, หน้า 6) จากการศึกษาข้อมูลสาเหตุสำคัญที่นักเรียนมีผลการเรียนรู้อ่อนช้าต่ำกว่าทุกระดับการศึกษา สาเหตุสำคัญที่นักเรียนมีผลการเรียนรู้อ่อนช้าต่ำกว่าทุกระดับการศึกษา เนื่องจากเนื้อหาภาษาอังกฤษยังขาดความเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนทำให้ การปลูกฝังภาษาอังกฤษและทักษะ

ภาษาอังกฤษไม่ได้ผลเต็มที่ เนื่องจากเนื้อหาภาษาอังกฤษยังขาดความเชื่อมโยงกัน และยังขาดการเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนทำให้การปลูกฝังภาษาอังกฤษและทักษะภาษาอังกฤษไม่ได้ผลเต็มที่ การสอนของครูผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยายประกอบแบบเรียนไม่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดทางภาษาอังกฤษ นักเรียนนั่งฟังและท่องจำเนื้อหามากกว่าวิธีอื่น การจัดการเรียนการสอนไม่เอื้อต่อการพัฒนาคน วิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยายไม่เน้นการปฏิบัติ และสื่อที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงการเป็นวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้อย่างบูรณาการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และความสามารถด้านการคิด ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและความสามารถในการคิดให้สูงขึ้นต่อไป

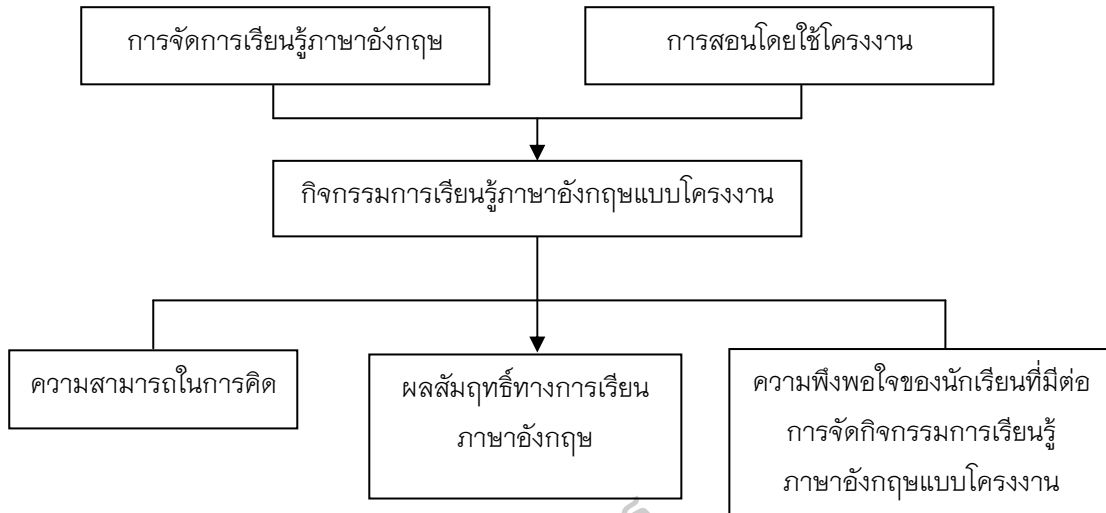
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเรณูวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 84 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเรณูวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 29 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

2.1 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการ เรื่อง Myself และ My Family ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 แผน 21 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิด เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแบบโครงการ เรื่อง Myself และ My Family สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ฉบับ 15 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเรณูวิทยาคาร อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

3. ดำเนินการสอนภาษาอังกฤษ เรื่อง Myself และ My Family โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสอนโดยใช้วิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ เรื่อง Myself และ My Family สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแบบทดสอบฉบับเดิม

5. ทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เรื่อง Myself และ My Family โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการคิดของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent Samples)
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent Samples)
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยนำค่าเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{x})
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC
 - 2.2 วิเคราะห์หาค่าระดับความยากง่าย (p)
 - 2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r)
 - 2.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ความสามารถในการด้านการคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน
 - 1.1 ในการใช้โครงงานประกอบการสอนนั้น ครูผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการทำโครงงานว่า เป็นการฝึกกระบวนการเรียนรู้พัฒนาความสามารถในการคิด มิได้มุ่งเน้นให้เกิดการแข่งขันกันทำคะแนนให้สูงกว่าคนอื่นจนเกิดความรู้สึกเห็นแก่ตัวและมุ่งทำคะแนนเพื่อชัยชนะของตนเองมากกว่าจุดมุ่งหมายอื่น
 - 1.2 ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ควรมีการจัดกลุ่มนักเรียนคละกัน คือ มีนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกันเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันเรียนรู้ไปด้วยกัน เป็นการลดปัญหาความแตกต่างระหว่างนักเรียนในห้อง
 - 1.3 การสอนแบบโครงงานครูผู้สอนควรเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ไว้สำรองให้กับนักเรียนอย่างครบถ้วนเนื่องจากถ้านักเรียนกลุ่มใดลืมอุปกรณ์ชิ้นหนึ่งชิ้นใดมาจะทำให้การปฏิบัติกิจกรรมโครงงานมีความล่าช้าหรือไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่อได้
 - 1.4 ครูควรเสนอแนะวิธีการนำเสนอผลงานโครงงานในรูปแบบอื่นที่หลากหลาย นอกเหนือจากการพูดรายงานหน้าชั้นเรียน และการจัดป้ายนิเทศ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การสาธิต เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 2.1 ควรทำการวิจัยทดลองใช้วิธีการเรียนการสอนแบบโครงงานในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอื่น และในระดับชั้นอื่น 2.2 ควรทำการศึกษาค้นคว้าพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่นๆ โดยการใช้วิธีการสอนแบบโครงงาน	2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษแบบโครงงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความกล้าแสดงออก และเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- โรงเรียนเรณูวิทยาคาร. (2552). *การวัดผลประเมินผลการศึกษา*. นครพนม: โรงเรียนเรณูวิทยาคาร.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล และคณะ. (2540). *แนวคิดและเทคนิควิธีการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ประเทศ. (2540). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วารสารวิชาการ
หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร